SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 206. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 26, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЖОВТНЯ 1990 Ч. 206. РІК XCVII

ПАТРІЯРХ МСТИСЛАВ ЗУСТРІВСЯ З ГОЛОВОЮ ПАРЛЯМЕНТУ

Київ (УНІАР, УПА). — Тут у вівторок, 23-го жовтня, о 12-ій годині за київським часом у приміщенні Верховної Ради України відбулася зустріч голови парляменту Леоніда Кравчука з Патріярхом Київським і Всієї України Мстиславом, який прибув з візитою із ЗСА.

Як заявив кореспондент парляменту, Віктор Федорчук, цю зустріч можна вважати зворотним пунктом в історії УАПЦ. Зустріч ця знаменує собою закінчення офіційного конфлікту між владою та УАПЦ, що існував від 1929 року.

Розмова пройшла в атмосфері приязного взаєморозуміння. В центрі уваги сторін було питання відкриття місії УАПЦ у Києві, обговорення релігійної ситуації в Галичині та можливість проведення у соборі св. Софії Богослужень за українським обрядом.

Пропозицію щодо відкриття місії УАПЦ в столиці України сприйнято позитивно, міжконфесійний конфлікт на Західній Україні між католиками і православними оцінили як такий, який заважає нормальному розвиткові українського суспільства. Співрозмовники висловили спільну думку, що конфлікт можна полагодити лише у мирний спосіб. Патріярх Мстислав наголосив на тому, що УАПЦ ніколи не виступала і не виступатиме у майбутньому проти УГКЦ і бажає мирного співіснування з нею.

Патріярх Мстислав негативно сприйняв намір Патріярха РПЦ Алексєя II відправити Службу Божу в соборі св. Софії. „Цей храм є скарбом українського народу і не може бути предметом торгу", — заявив Патріярх України. Він також підкреслив, що УАПЦ не зазіхає на святині РПЦ і очікує аналогічного становища з боку ієрархів РПЦ. Л. Кравчук відмовився від коментарів на цю тему.

Патріярх Мстислав привітав рішення Веховної Ради про передачу УАПЦеркві Андріївського собору, митрополичих палат та ряду інших будівель.

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО БРАТСТВО ВОЯКІВ УПА

Івано-Франківське. — Тут відбувся перший в Україні збір вояків УПА, на якому створено Братство Вояків УПА Карпатського Краю (Івано-Франківщини, Закарпаття, Буковини).

Прийнято програмові документи, звернення до українського народу й молоді, і вислано телеграму з підтримкою вимог студентської голодівки у Києві. Вибрано Кошову Управу, головою якої став хорунжий Михайло Зеленчук, а його заступником Василь Гривінський.

На збір зголосилося 214 вояків УПА. Були присутні гості з Волині та Львова.

На закінчення перед присутніми вояками УПА з концертом виступив гурт „Рій" під керівництвом Люби Дейчаківської.

Лавреатові — 13 років

Київ. — Під таким заголовком надрукувала газета „Молодь України" у ч. 192 з суботи, 6-го жовтня, коротеньку вістку про надзвичайний успіх українського хлопчика, якого сміло можна назвати „вундеркіндом".

У свої 13 років О. Семчук став лавреатом третього міжнародного конкурсу скрипалів, що проходив у замку Кльостер Шонталь недалеко від німецького міста Штутґарт. Це його перший міжнародний успіх.

Разом із старшою сестрою Святославою талановитий скрипаль навчається в 10-ій клясі спеціяльної музичної школи при Київській державній консерваторії ім. П.І. Чайковського. Обдарований юний музикант — вихованець професора Богодара Которовича. Він успішно подолав усі три тури конкурсу і йому була присуджена третя премія.

Тепер Святослава й Олександер Семчуки дістали запрошення на міжнародний конкурс скрипалів, який відбудеться в Лондоні весною 1991 року.

КНИЖКОВИЙ БАЗАР У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — Тут в суботу, 3-го листопада, від год. 11-ої ранку до 2-ої по полудні „Рідна школа" влаштовує продаж нових та перепродаж уживаних українських книжок, платівок та касеток.

ВЕРХОВНА РАДА ПРИЙНЯЛА РЕЗИҐНАЦІЮ В. МАСОЛА

Київ (УНІАР, УПА). — Тут у вівторок, 23-го жовтня, на пленарному засіданні сесії Верховної Ради України депутати заслухали виступ прем'єр-міністра Віталія Масола і прийняли його резиґнацію. До часу обрання нового голови уряду тим часово виконуватиме обов'язки голови Ради Міністрів заступник Масола Вітольд Фокін.

Згідно з повідомленнями ТАСС та незалежного інформаційного аґентства „Інтерфакс", В. Масол заявив, що критика на його адресу безпідставна і несправедлива і звинуватив представників демократичної опозиції у створенні напруження, яке зводить нівець усі спроби вивести Україну з кризи.

Далі депутати перейшли до обговорення питання внесення змін до конституції УССР з метою приведення цього документу у відповідність з декляраціяю про державний суверенітет України. Із конституції була вилучена стаття ч. 6, в якій говориться про керівну ролю Комуністичної партії. Без особливих суперечок парляментаристи ухвалили абзац перший статті ч. 1, в якому говориться про участь політичних партій та громадських організацій через своїх представників у радах всіх рівнів в управлінні державою і здійсненні політики республіки на основі чинного законодавства. Дискусія виникла при обговоренні другого параграфу сьомої статті. Народна Рада домагалась включення в нього пункту про недопустимість діяльности на території республіки будь-яких партій чи організацій, які закликають до зміни кордонів України, навіть якщо для цього пропонується демократичний механізм.

Після перерви продовжилось внесення змін до конституції УССР. Зокрема, парляментаристи ухвалили такі поправки, які закріпили виключне право України будувати власну зовнішню політику (стаття 28), оборону (стаття 29). Стаття 49 забезпечила можливість об'єднання громадян у партії та організації, а стаття 71 — верховенство республіканських законів на території України. Стаття 97 узаконила підпорядкування Верховній Раді України вищих державних установ на території республіки, а саме: прокуратури УССР, Верховного Суду, КҐБ, державного арбітражу, правління національного банку. У цій статті також вказано, що ВР України затверджує редактора парляментарної газети. Відповідно до вищевказаних поправок до конституції, Верховна Рада призначатиме віднині генерального прокурора республіки, голову Верховного Суду, головних суддів областей та міста Києва, голову КҐБ республіки, голову державного арбітражу, голів правління національного банку та інших вищих державних установ. Засновується Конституційний Суд республіки. Після дискусії не отримала підтримки більшости депутатів пропозиція комісії у справах законности і правопорядку щодо безпартійного статусу членів Верховного Суду. Пропозицію передано для розгляду у комісії і розглядатиметься пізніше.

У процесі обговорення 300 депутатів віддали свої голоси за деполітизацію судів. Це означає, що на час виконання професійних обов'язків судді припиняють своє членство у будь-яких політичних партіях чи організаціях. Однак, більшістю голосів парляментаристи відхилили пропозицію щодо департизації прокуратури. У своєму виступі секретар ЦК Компартії України Станіслав Гуренко заявив, що прокуратура це не суд, і що тут треба добре подумати.

СТВОРЮЮТЬ РАДУ НАЦІОНАЛЬНОГО ПОРЯТУНКУ

Київ (УНІАР). — Тут, у четвер, 18-го жовтня, новостворені партії та демократичні організації оприлюднили протокол про організування українського комітету утворення Ради Національного Порятунку, виходячи з того, що неминучість розвалу російської імперії створює реальну можливість відродити українську державу.

Криза влади в Україні породжує загрозу контрнаступу проімперських сил, а це в свою чергу викликало потребу консолідації всіх національних сил та створення структурних передумов для виступу їх єдиним фронтом на випадок виникнення екстремної ситуації.

Комітет, утворений з метою відновлення української держави, сприятиме згуртуванню опозиційних большевицькому режимові сил України. Уже створено координаційний, страйковий та інформативний відділи.

Партії і організації, які створюють Раду Національного Порятунку, вважають комуністичну ідеологію та практику антилюдяними, а СССР, заснований на засадах традиційного російського шовінізму, ворожим українському народові. Комітет є відкритий для політичних партій, які прагнуть відродити українську державу, а рішення комітету приймаються узгідненням і мають дорадчий характер.

Протокол про наміри утворити Раду Національного Порятунку підписали представники таких організацій і партій: Р. Коваль, С. Жижко та О. Миколишин — від УРП; В. Гридякин — від Соціял-Демократичної Партії України; Г. Криворучко — від Української Селянсько-Демократичної Партії; Є. Чернишов — від Української Народно-Демократичної Партії; Г. Приходько — від Української Національної Партії; Ю. Мікольський та А. Лупиніс — від Української Міжпартійної Асамблеї; В. Мельник — від СНУМ-націоналістичної; С. Хмара — від радикальної фракції Народної Ради в парляменті; В. Куєвда від Товариства Української Мови „Просвіта"; М. Ратушний та В. Фурманов — від страйкових комітетів України; М. Головач — від Київського Громадянського Комітету.

Проф. Р.В. Кухар опублікував „Біо-бібліографію"

Гейс, Кензас. — Цього року, тут циклостилевим виданням появився 127-сторінковий збірник Романа Володимира Кухара, професора Форт Гейс університету письменника, літературознавця і літературного критика та постійного дописувача „Свободи".

Книжка ця — це збір есеїв з філософії, етики, літератури і особистого життя Р.В. Кухара і різних студій і біографій та статтей, оглядів і рецензій — усіх їх імпозантне число, бо 1,635 — поміщених у різних журналах і газетах української діяспори та в різних часах — від 1952 року аж до 1990 року. У збірнику цьому багато світлин з особистого життя проф. Р.В. Кухара.

Цей біо-бібліографічний довідник у ціні 6 долярів можна набути, звернувшись на адресу автора: Roman V. Kuchar, Ph. D., 2402 Canal BLVD, Hays, Kansas, 67601.

Кандидати дебатуватимуть на польській телевізії

Варшава. — У президентських виборах в Польщі, що відбудуться 25-го листопада, головним суперником Леха Валенси буде нинішній прем'єр-міністер країни Тадеуш Мазовецький. Він заявив, що готовий виступити проти Л. Валенси в телевізійних дебатах, які відбудуться перед всенародним голосуванням. Телевізійні дебати визначать позиції обох кандидатів і, як вважають, можуть мати серйозний вплив на настрій виборців.

Прихильники Л. Валенси зібрали понад півмільйона підписів людей, які віддадуть лідерові „Солідарности" свої голоси. Керівник виборчої кампанії Валенси Яцек Меркель привіз до Варшави з Ґданська, де знаходиться головна квартира профспілки, 20 мішків зі списками людей, які будуть голосувати за Валенсу у президентських виборах.

Для того, щоб зареєструватися як кандидат на пост президента, на розгляд комісії необхідно преставити як мінімум 100,000 підписів виборів. Покищо лише Валенса і Мазовецький з 14 претендентів, які висунули свої кандидатури на пост президента країни, можуть розраховувати на подібну кількість прихильників.

Як повідомив голова комісії Станіслав Космал, Валенса буде зареєстрований як офіційний кандидат на президентський пост в наступну середу.

Керівник виборчої кампанії Мазовецького Возняковський заявив, що лише телевізійні дебати зможуть показати, наскільки кожний з кандидатів готовий зайняти пост президента: „Не зважаючи на те, що Валенса загальновідомий вождь, він останнім часом лише виголошує палкі промови, накидаючись з критикою на уряд і не пропонуючи нічого конкретного зі своєї сторони. Щодо Мазовецького, то він реаліст, якому доводиться вести Польщу тяжким шляхом. Він не прихильник голосних і гарних фраз, він людина дії. Саме це і повинні показати польському народові телевізійні дебати".

Наради членських держав Варшавського Пакту відкладено

Відень, Австрія. — Агентство Ассошієйтед Пресс повідомило з Відня, що заповіджену на 3-го листопада нараду членських держав Варшавського Пакту відкладено на необмежений час. Вона правдоподібно відбудеться аж при кінці цього року. Про це повідомив АП мадярський дипломат, який не бажав щоб називати його прізвище. На його думку нараду відклали на пропозицію Совєтського Союзу, який очікує вислідів конференції в Парижі 19-го листопада, де зустрінуться голови 33-ох европейських держав, ЗСА і Канади, керівники 16-ти країн Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і шість країн Варшавського Пакту та невтральних країн.

Папизька конференція може також бути відкладена, бо, наприклад, президент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш узалежнював свою участь від полагодженя справи зменшення війська і звичайної зброї. Ці проблеми не поступили вперед на Віденській конференції. Ідуть намагання, щоб досягнути порозуміння в цій справі і тому до Відня незабаром поїдуть особисто державний секретар Джеймс Бейкер і міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе.

Покищо іде повна підготова до згаданої конференції і її досі ще не відкликали, але у столицях великодержав вже чуються скептичні голоси про потребу такого зборища.

В СССР існують труднощі медичного забезпечення

Москва. — Згідно з інформаціями міністерства здоров'я СССР, совєтський уряд не зможе в наступному році забезпечити повністю своїх громадян медичною опікою і медициною. Брак ліків дуже гостро відчувається вже тепер. Про ці браки повідомив з Москви кореспондент „Ню Йорк Сити Трібюн" Алексєй Фролов, який каже, що в совєтських урядових газетах вже тепер перестерігають населення перед браком медикаментів, а уряд відкрито признається, що зможе забезпечити своїх громадян тільки на 40 відсотків.

Нінель Свєтова, керівник одної з більших аптек в Москві, пожалувалася кореспондентові, що вже в цьому році вісім з усіх 10 пацієнтів „відходять від нас з нічим". Вона додала, що немає навіть таких загально поширених речей, як аспирина, вата, алкоголь для натирання тощо.

В міністерстві здоров'я пояснили, що брак лікарства треба пояснювати багатьма причинами: дві головні причини — це революційні переміни в країнах Східньої Европи, звідки приходили більшість медикаментів, і криза фармацевтичної промисловости в Совєтському Союзі. Ще донедавна фармацевтичні підприємства Німецької Демократичної Республіки, Мадярщини, Польщі, Чехо-Словаччини експортували до СССР всі потрібні медичні речі, включно з ліками. Сьогодні ця система цілковито перестала діяти. Згадані, колись сателітні, а тепер вільні країни Східньої Европи, воліють продавати свої фармацевтичні товари за тверду валюту, бо, нема де правди діти, карбованець перетворився на безвартісну валюту. Правда, уряд Ніколая І. Рижкова поробив старання, щоб отримати ліки з Німеччини. В цій справі СССР і Німеччина підписали окремий договір. Але договір ще не почав діяти на практиці і від цього терплять громадяни СССР.

Якщо йдеться про совєтську фармацевтичну індустрію, то вона потребує докорінної модернізації, або, якщо СССР дійсно перейде на систему вільного ринку, передачу її в приватні руки, може навіть в руки закордонних корпорацій. Хемічні фабрики в СССР закриваються одна за одною.

Як радять собі люди? Купують медицину на чорному ринку, їздять до Польщі, Мадярщини, Югославії і звідти привозять не тільки для себе, але й для родини та знайомих. Згаданий кореспондент пише про Марину Паніну, яка раз на тиждень мусить їздити до Риги, щоб отримати застрик інсуліни проти цукриці. „Там у 15 разів дорожче, але я не маю вибору", — заявила Паніна кореспондентові.

Для Паніної і її подібних медицини немає. Є вона натомість для комуністичної партократії, для членів ЦК КПСС і взагалі провідної верстви.

Не можна отже дивуватися, що рівень смертности серед новонароджених дітей в СССР займає одно з перших місць серед країні Третього світу.

СССР ПРОДОВЖУЄ ДИПЛОМАТИЧНІ ЗАХОДИ У СПРАВІ МИРУ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Каїро, Єгипет. — Після короткої перерви і консультаційних розмов совєтських дипломатів з дипломатами західніх країн, зокрема офіційними чинниками З'єднаних Стейтів Америки, Великобританії, Франції, Італії та близькосхідних держав — Єгипту, Йорданії, Сирії, і, очевидно, Іраку, Москва вирішила продовжувати дипломатичні заходи для мирного полагодження конфлікту на Близькому Сході, який виник на тлі інвазії іракських військ на Кувайт.

Як відомо, президент ЗСА Джордж Буш виразно і недвозначно заявив, що жодних половинчастих компромісів у справі іракської інвазії не може бути, президент-диктатор Саддам Гуссейн мусить обов'язково забрати з Кувайту свої війська, без жодних передумов чи територіяльних концесій про які була мова у переговорах з совєтськими і арабськими дипломатами.

Євґеній М. Прімаков, спеціяльний висланник президента СССР Міхаїла Ґорбачова ,який перед тим відвідав цілий ряд країн і зустрічався у Вашінґтоні з президентом Дж. Бушем, знову прибув до Каїро на розмови з тамошнім президентом Госні Мубараком, а звідти він плянує ще поїхати до Савдійської Арабії, Сирії і Іраку. На каїрському летовищі Прімаков заявив кореспондентам, що „ми не вичерпали ще усіх можливостей полагодження близькосхіднього конфлікту мирними способами". Він однак відмовився від всяких коментарів в цій справі, не хотів входити в деталі совєтського пляну, про який запитували його журналісти.

Після зустрічі з президентом Іраку С. Гуссейном, Прімаков висловлював оптимістичні думки про можливість замирення до якого схиляється, мовляв, також уряд Іраку. Не треба виключати про це йшла мова в Баґдаді між С. Гуссейном і Є. Прімаковим, бо на передодні поновного приїзду Прімакова до Каїро міністер закордонних справ Іраку Таріґ Азіз заявив іракським журналістам, що Баґдад готовий започаткувати діялог з кожною арабською державою у справі полагодження „непорозумінь", а також відбути розмови з тими країнами, які щиро зацікавлені полагодженням конфлікту і „які не мають аґресивних цілей".

Заява міністра Азіза викликала саркастичні завваги західніх дипломатів, бо якщо хтонебудь має „аґресивні цілі", то це його власний уряд і президент кажуть політичні спостерігачі. Немає навіть сумніву, що головною ціллю С. Гуссейна є поділити в першу чергу арабські країни між собою, а потім викликати загальну ворожнечу арабського світу проти З'єднаних Стейтів Америки і її альянтів, які підтримали ЗСА не тільки морально, але також вислали свої війська і фльоту до Савдійської Арабії і на Середземне море, або склали поважні більйонові пожертви на покриття тієї акції.

Є. Прімаков, як виглядає з його переговорів, хоче знайти „золоту середину" між американськими вимогами і послабленням іракської впертости. Ірак хоче територіяльних концесій і доступу до Перської затоки. Одним словом хоче територіяльно поширюватись і розбудовувати свою мілітарну міць, кажуть військові спеціялісти, а вже тоді С. Гуссейн, чи його наслідники, подиктують свою волю і Савдійській Арабії й іншим арабським державам, які сьогодні так багато говорять про арабську „солідарність" і „любов" мусулман.

Перед приїздом Прімакова, президент Єгипту Мубарак також відбув поїздки до кількох арабських країн і вів консультаційні розмови з керівниками країн.

У СВІТІ

СЕРЕД ПОЛІТИЧНИХ аналітиків і коментаторів ходять поголоски, що завдання яке виконав Євґеній Прімаков в ролі спеціяльного совєтського післанця до Багдаду та Вашінґтону, було своєрідним приготовлення його стати наслідником Едуарда Шеварднадзе на пості міністра закордонних справ. Є. Прімаков, який має чималий досвід у справах Близького Сходу, має також запліччя Алєксандра Яковлєва, головного дорадника президента М. Ґорбачова. Натомість Е. Шеварднадзе готують на інший важливий пост в країні, щоби спинити ширення хаосу в СССР. Шеварднадзе згадував своїм прибічникам, що не хоче бути прем'єром, одначе уважають, що Ґорбачов полягатиме на нього, щоби взяв цю посаду або ключеву позицію міністра внутрішніх справ.

З УВАГИ НА ЗРОСТАЮЧУ кількість випадків жорстоких сутичок, що знову причинилися до смерти одного палестинського підлітка та вісім поранених, уряд Ізраїля у вівторок, 23-го жовтня, виніс рішення ізолювати окуповані території західнього берега ріки Йордан і смуги Ґази. Ізоляція полягає в тому, що 1.8 міл. палестинцям впродовж кількох днів заборонено вступ на територію Ізраїля. Згідно з твердженнями ізраїльської поліції це зроблено для припинення кровопролиття з обидвох сторін, жидівської та палестинської. Як завжди, це не торкається жидівських переселенців, які живутьв на окупованих землях, їм дозволяється входити та виходити без найменших клопотів.

У ПАРИЖІ МИНУЛОГО вівтірка вбито одного із провідників опозиції іранського уряду та члена організації „Прапор свободи". Жертвою іранського терору, як переконливо твердять іранські еміґранти, став 46-літній Сирус Елагі, якого знайдено в коридорі його мешкання прошитого кількома кулями. Маноушегр Ґанджі, провідник паризького відділу організації „Прапор свободи" та довголітній приятель вбитого, як й інші члени іранської еміґраційної громади, підтвердили, що вбивство було вчинено за наказом ісламської республіки, мабуть тому, що їхня організація наполегливо працює над висвітленням перед світом всіх жорстоких переступлень людських прав Іранською Ісламською Республікою.

В АМЕРИЦІ

ЛИШЕ ОДИН СЕНАТОР голосував проти надання Ізраїлеві додаткової допомоги в озброєнні на 700 міл. дол. Законодавці схвалили в понеділок, 22-го жовтня, голосами 97 до одного збільшення допомоги країні, яка вже тепер отримує від ЗСА найбільше грошей (три більйони долярів) та найбільше зброї. Від початку кризи на Близькому Сході, 2-го серпня, ЗСА спрямували до Ізраїля нову військову техніку на суму одного більйона долярів. Отже, загальний бюджет допомоги іншим країнам досягнув 16.2 біл. дол. І це тоді, коли Америка неспроможна порадити собі з власним бюджетним дефіцитом, коли влада шукає шляхів для рятування країни від економічної кризи. „Ніхто не може звинуватити Америку в недостатній допомозі Ізраїлеві, — сказав єдиний опонент, сенатор Роберт Бирд, демократ із Західньої Вірджінії, — але Америка не є бездонна бочка".

ВИСТУПАЮЧИ НА ЗУСТРІЧІ, присвяченій зборові засобів до фонду виборчих кампаній кандидатів Республіканської партії, президент Джордж Буш закликав своїх однопартійців підтримати федеральний бюджет, який передбачає підвищення податків на бензину та деякі інші податки. Звертаючись до республіканців, які виступають проти підвищення будь-яких податків, Дж. Буш сказав: „Забудьмо про сьогочасні інтереси". Відомо, що без голосів республіканців не може бути схвалений бюджетовий проєкт.

ЩЕ 9-ГО ЖОВТНЯ ЦІНА на барилку нафти підскочила на біржі до 40 дол. 4 центів. Від того часу вона постійно знижується. В понеділок, 22-го жовтня, прийшов різкий спад — відразу на 5 дол. 41 цент. Завдяки цьому найбільш стрімкому спадові цін на нафту, барилка коштує 28 дол. 38 центів. Коментуючи цей спад цін на нафту, економісти й політичні коментатори називають кілька причин. Головна — зменшення небезпеки воєнних дій в районі Перської затоки. Більшість торгівців нафтою звернули увагу на повідомлення із Савдійської Арабії. Кувайтська газета „Аль-Сеясса" сповістила, що президентові Іраку Саддамові Гуссейнові приснився пророк Магомет. „Я бачу, — сказав він, — що твої ракети розміщені неправильно". З цього повідомлення можна зрозуміти, що Гуссейн шукає приводу, щоб вийти з Кувайту та не втратити при цьому популярности серед свого народу.

СЕНАТ І БІЛИЙ ДІМ узгіднили у вівторок, 23-го жовтня, збільшення соціяльної програми велфер на 22,6 біл. дол. Прийнятий законопроєкт надає 182 біл. дол. в наступному 1991 фіскальному році трьом департаментам: Департаментові праці, освіти, здоров'я та послуг населення. Та вже в цьому році витрати цих департаментів плянується збільшити на 14 відсотків. Хоча ці цифри здаються досить високими, вони здалека не відповідають соціяльним потребам нації. Лідери конґресу стверджують, що фінансування соціяльних програм зміцнює силу й здоров'я американців. „Так, ми повинні тримати бюджет в рівновазі, — сказав демократ з Міссіссіппі Джеймі Віттен. — Але ми можемо занедбати наше здоров'я, освіту, дороги й мости, ріки й затоки, та всі папергові гроші, які ми можемо надрукувати не дадуть сили нашій країні".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

І знов вилазять пацифісти

У суботу 20-го жовтня ц.р. у 16-ти містах Америки, включно з Ню Йорком, відбулися мирні демонстрації проти політики президента Буша супроти Іраку. Демонстранти носили транспаранти і вигукували пацифістичні гасла у роді: „Відкличте хлопців з Савдійської Арабії", „Не хочемо другого В'єтнаму", „Бльокада так — війні ні" і т.п. Поліція у Ню Йорку подала число демонстрантів на Таймс Сквері на 5,000, самі демонстранти називали цифру 25,000, але коли зважити, що Ню Йорк нараховує 10 мільйонів душ — то це маленький відсоток. За твердженням „Ню Йорк Таймсу" з 21-го жовтня ц.р. організацією цих демонстрацій займалося бюро Коаліції проти інтервенції ЗСА на Близькому Сході. Цю „коаліцію" створив, — каже названа газета, колишній генеральний прокуратор, адвокат Рамзей Клерк, ліберальний демократ.

Серед демонструючих і їхніх симпатиків є безумовно також люди ідейні, які вірять у те, що проповідують. „Ню Йорк Таймс" наводить голоси різних мужчин і жінок, запитуваних представником газети. Часто повторялося, що „за нафту не варто платити життям". Фраза ця споридно правильна, але дуже наївна. До „абв" національної економії належить істина, що основою світового промислу є нафта чи пак продукти з ропи. Нафта не є якоюсь дрібницею, з якої можна насміхатися. Увесь арабський світ зрозумів, що наїзд на Кувайт — це тільки перший крок до наїзду на Савдійську Арабію та ввесь обшир Перської затоки, центр світової продукції нафти. Саддамові Гуссейнові не йшлося і не йдеться про Кувайт. Його амбіцією було стати монопольним власником близькосхідного нафтового басейну. Він міг би тоді узалежнити від себе всі ті країни, які не можуть існувати без імпорту нафти (газоліни): Зрозуміла це Савдійська Арабія і теж увесь арабський світ як теж зрозуміла і Західня Европа.

Саддам Гуссейн перерахувався, не сподіваючись такої реакції на наїзд на Кувайт, як вона прийшла: Але перерахувалась Рада Безпеки ООН і Буш та його дорадники, які вірили, що економічні санкції присилують Саддама Гуссейна до капітулярії. Відсіль і вийшла ситуація — без виходу. Поради пацифістів „переговорювати", „договоритись", „знайти компроміс" і.т.п. — це гарні словесні поради реально нездійснені. Державний секретар Джеймс Бейкер арґументував неґативне становище ЗСА логічно: „Не можна давати нагороду за аґресію".

Пацифістичні демонстранти не думають політичними категоріями, ані не знають законів національної економії. Є теж між ними виконавці суто партійної гри. Для Демократичної партії — це знаменита нагода зліквідувати давню популярність Джорджа Буша, зробити з нього ковбоя, поквапного хапати за пістолю. Криза в обширі Перської затоки тісно пов'язана з сучасною захитаною економікою в Америці, бо люди бояться завтрашнього дня, бояться інвестувати гріш, бояться розпочинати бизнеси. Завмерла торгівля нерухомости, нервовою стала біржа. Це все зчинила не бочка ані цистерна нафти, тільки загроза, що в руках арабського Гітлера опиняться найбільші у світі джерела необхідної вільному світові нафти. Безпосередньою причиною цих демонстрацій стало продовження кризи без виглядів на її мирне закінчення. 200,000 наземного війська на пустелі Савдійської Арабії плюс моряки і летуни у страшному кліматі — це поважна турбота всієї американської спільноти.

Джордж Буш має розумних дорадників. Вони знайдуть якийсь вихід з завороженого кола. Ірак не є В'єтнамом, бо Буш не є Линдоном Джансоном. В'єтнамську війну програно, бо погано ведено її — ліберальними наказами цивільних людей з Білого Дому. Пацифістичні демонстранти про це не знають. Проблеми існують на те, щоби їх розв'язувати. І державної політики не ведуть вуличні демонстранти.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ праці Елизабет Довл вирішила зрезиґнувати, щоб зайняти посаду президента Американського Червоного Хреста. В середу, 17-го жовтня, вона зробила офіційне проголошення. У розмові з президентом Дж. Бушем Е. Довл сказала, що вона вже давно хотіла почати працю в доброчинній організації. Секретар Департаменту праці стала першим членом кабінету президента Дж. Буша, яка з власної волі залишить свою посаду. Вона була єдиною жінкою серед 14-ти керівників департаментів. Покищо Білий Дім не має кандидатури на посаду секретаря праці.

М. Мельник

ДОВКОЛА НОВОГО СОЮЗНОГО ДОГОВОРУ

Дискусії довкола нового союзного договору поділили українців на два табори: один табір, це безкомпромісові українські самостійники — щось в роді литовців; другий — це цілий діяпазон поглядів: максималісти в цій групі, це люди, які хочуть самостійности, та вважають, що її тепер не можна досягнути і тому все, що треба робити, це боротися за конфедерацію; за приклонниками конфедерації, ідуть приклонники федерації, і так далі, аж до мінімалістів, які були б задоволені культурною автономією і економічною децентралізацією, в роді Бельгії, Канади, чи Швайцарії.

Які тут політичні альтернативи?

1. Україна має свою власну армію. Коли б Україна мала свою власну армію, тоді все інше — податки, гроші, мито, дипломатичні і консульські представництва, як теж і участь України в якихось політичних, військових, чи економічних спільнотах залежали б виключно від українського уряду.

2. Україна є членом конфедерації. Верховна Рада СССР перестає існувати. Всі податки збирають і ними розпоряджаються члени конфедерації. Президент конфедерації займається тільки обороною і закордонними справами. Гроші на утримання війська і адміністрації дають члени конфедерації. Члени конфедерації встановляють якусь формулу, на основі якої діє президент конфедерації. Ця формула може бути згода всіх членів конфедерації, цебто, кожний член має право вето, або якась більшість членів, потрібна для того, щоб президент міг робити рішення у певних справах, делеґованих йому членами конфедерації.

Надто багато людей у Президії Верховної Ради (ПВР) говорить про конфедерацію у найбільш поверховній площині. Мовляв — дивіться, як воно буде гарно! Будемо мати і незалежність, і буде нам багато легше намовити росіян, щоб вони на ту політичну структуру погодились. На думку великої кількости тих людей, тверді самостійники — це екстремісти, які не здобудуть підтримки населення України, і які тільки дають амуніцію у руки російських імперіялістів.

Та коли подумати про практичні можливості реалізації цього роду конфедерації, тоді стає очевидним, що це утопія. Чи комусь уже вдалось об'єднати у формі конфедерації стільки незалежних держав на якийсь тривалий протяг часу? Того роду конфедерації у минулому або скоро мінялись на федерації та імперії, або в короткому часі розліталиcь.

3. Новий союзний договір — це модифікація політичної структури СССР. Верховна Рада у приблизно тій самій формі залишається на місці. Її повновласті начебто обмежені членами федерації, та в дійсності обмеження є несуттєві. Їхнє значення є більш пропаґандивне, чим реальне. Компетенції у всіх основних ділянках екзекутиви, судівництва і законодавства, цебто в ділянках податків, війська, транспортації, комунікації, мита, викликання надзвичайного стану і усунення уряду члена федерації та й ще дещо, були б в руках Верховної ради та центрального уряду. От і в тому напрямі ідуть наради, що тепер відбуваються.

Під сучасну пору уряд Ґорбачова хоче затримати імперію за всяку ціну. У зв'язку з тим, варто пригадати, що ще в серпні минулого року у проєкті плятформи КПСС читаємо таке:

„За Союзом повинні бути закріплені повноваження необхідні для встановлення основ і розвитку політичного ладу, ґарантування оборони та безпеки країни, проведення зовнішньої політики, координації і розв'язання спільних завдань в галузі економіки, науки і культури, становища особи, ефективного використання інтеґраційних процесів і організації взаємодопомоги. За Союзом також повинні бути закріплені повноваження, необхідні для забезпечення динамічного і стабільного розвитку народно-господарського комплексу. (...) За Союзом зберігаються загальні взаємоприйнятні форми реґулювання відносин власності. (...) ...Союзом РСР повинен бути встановлений загальний порядок і здійснюватися координація зовнішньополітичної і зовнішньоторговельної діяльності союзних республік (щось в роді українського представництва в ОН — ММ), включаючи направлення ними своїх делеґацій і постійних представників у держави, з якими вони підтримують економічні і культурні зв'язки. Зарубіжні зв'язки республік не повинні суперечити загальносоюзним інтересам. (...) Визначити законом умови, за яким повинні розпускатися і ставитися під заборону націоналістичні або шовіністичні організації і групи".

А в резолюціях XIX Всесоюзної Конференції КПСС з липня 1988 року маємо такі перлини:

„Склався цілісний народногосподарський комплекс — матеріяльний фундамент єдности народів СРСР. (...) Стала реальністю нова історична спільність — радянський народ (пригадуєте Брежнева? — М.М.). (...) Інтернаціоналізація економіки і всього суспільного життя закономірний процес. Будь-яке прагнення до національної замкнутості може призвести тільки до економічного та духового збіднення. (...) Будь-які претен-

(Закінчення на стор. 4)

Раїса Руденко

Чи потрібні поручителі?

Як відомо, в листопаді 1989 року президент Джордж Буш підписав закон, згідно з яким американський уряд надав квоту втікачів для 1,000 українців — вірних УКЦ та УАПЦ, які є переслідувані. Та якщо ЗСА приймають таку кількість наших братів з України, то це означає, що вся ота тисяча бажаючих виїхати потребує поручителів (спонзорів). У зв'язку з цим ми не раз чуємо висловлення сумнівів, чи варто допомагати у виїзді з України людям, які не хочуть лишатися там і боротися за вільну державу.

Відколи живуть люди на землі, в кожному суспільстві завжди були люди войовничі й цілком мирні. Одні ходили на полювання та на війну, інші займалися землеробством і виховували дітей. Адже трапляється, що з когось учень нікудишній, зате вояк добрий. Інший навпаки — вояк невдалий, зате має хист до науки, малярства чи якогось бизнесу.

В Україні також завжди були люди, які боролися за рідну землю, але були й такі, що виїздили до чужих країв, де, працюючи до сьомого поту, вирощували хліб, щоб допомогти братам, які боряться.

Здається мені, що й тепер, закн одні виборюють свободу для української держави, інші тягнуться до землі, бизнесів чи науки. Виїхавши на Захід, вони вивчать чужі мови, здобудуть передові професії, різні науки, ознайомляться зі світовими досягненнями в економіці, медицині, техніці тощо. Навчаться вільно господарювати, а потім зможуть приїздити в Україну й допомагати своїм краянам. Хтось, звичайно, осяде в чужих краях, але багато хто й повернеться. Та відвідувати землю предків зможуть усі, отже зможуть і обмінюватись досвідом. Це допоможе Україні вирватися з ізоляції та швидше підняти життєвий рівень. Земля українська багата талановитими людьми, треба лише допомогти їм розвинути свій талант.

Навіть народний депутат ВР України, академік Ігор Юхновський, у своєму програмному виступі закликав всіляко сприяти обмінові людьми з метою підвищення їх професійного рівня. Випускати їх за кордон й також посилати на стажування в країни Заходу. Водночас в дітях запалювати іскру любови до Бога і батьківщини.

Та й діяспора потребує припливу нових людей з України, бо тут відчувається потреба навіть няньок та вихователів, які знають українську мову. Отже це буде справжня взаємодопомога. Крім того, поручителі нічим не зобов'язані тим, кому висилають запрошення. Адже всі вони отримають статус втікача і ті пільги, які в такому випадку надаються. Запрошення ж потрібне лише тому, що цього вимагає бюрократичний совєтський апарат. Інакше людям не видадуть закордонний пашпорт. Справа ж виглядає так, що бажаючих виїхати є дуже багато, а поручителів немає.

Тетяна Гирич
Київ

МУЗЕЙ ДЕРЖАВНОСТИ УКРАЇНИ

II.

Листування Богдана Хмельницького з урядами Польщі, московської держави, Туреччини, Молдавії, документи переговорів з московським царем 1654 року — становитимуть розділ музею найбільш цікавий, оскільки висвітлять головну проблему історії України XVII сторіччя на ґрунті якої знаходила свої підґрунтя ідея імперської єдности „Великоросиии Малороссии"; представлення в копіях (транскрипціях давніх текстів) всі збережені пропозиції до пунктів угоди як з боку українського уряду так і статті московських дяків; статті підписані Юрієм Хмельницьким дозволять відвідувачам музею дізнатися про документальні свідчення юридичної фальсифікації прав майже чотирьохсотлітнього поневолення України Російською імперією.

Найбільш драматичною частиною експозиції музею має стати відділ про період гетьманування Івана Мазепи, а також про політичну експансію царським урядом Петра і території України та остаточного знищення всіх форм і особливостей державного устрою за часів Катерини II — у 1775 р. Запорізької Січі, полковосотенного територіяльно-адміністративного поділу України у 1781 р.

Історія боротьби за українську державність на протязі XIX ст. визначена розвитком політичної думки та глибоким історичним дослідженням В.Б. Антоновича, М.С. Грушевського, М. П. Драгоманова, К. Левицького та багатьох інших визначних вчених, праці яких поклали початок духовного і культурного руху на Україні.

Великі зрушення, котрими почалося XX сторіччя поставило здійснення мети про українську державність в реальну перспективу. Історія Гетьманату, Центральної Ради, Директорії мусять бути представлені в музеї щонайдетальніше, з врахуванням усіх об'єктивних історичних оцінок подій того часу і максимальним залученням історичних свідчень — документів.

Історія большевицького знищення державного устрою на Україні і всіх трагічних подій пов'язаних з цими обставинами також вимагають якнайретальнішого висвітлення з експозицією документів і фотоматеріялів місцевого большевицького уряду та власноручних наказів Леніна. Окремий розділ музею має бути присвячений військовій і партизанській боротьбі українського народу проти большевицького колоніяльного режиму.

Історія сталінсько-каґановицької епохи на Україні та брежнєвсько-щербицького панування репрезентуватиметься самвидавівською продукцією відозвами, листівками, документами-свідченнями про підпільну діяльність багатьох сучасних діячів України, серед яких посяде почесне місце ім'я поета Василя Стуса.

Зрозуміло, що втілення такої музейної програми вимагає особливих як матеріяльних витрат, так і науково-культурних заходів, а головним чином виділення місцевими органами совєтської влади під приміщення музею історичних будівель і пам'яток. Їхня реставрація і пристосування під музейні потреби мусять бути оптимально наближені до архітектурної та історичної дійсности. Музей має стати лише виставочним павільйоном, а й осередком наукових студій з історії держави України.

Отже, враховуючи всі ці обставини музей може бути створений лише при спільності зусиль українців з усього світу та послідовній реалізації накресленої програми. Першим поступом здійснення такої програми має стати реставрація будинку Мазепи на Подолі у Києві, де може бути розміщена первинна експозиція музею. З подальшим розширенням експозиції та утворення філій-музеїв в архітектурних пам'ятниках Батурина, Чигирина, — крім того можливо будівництво під філії музею нових приміщень та відбудова знищених пам'яток — палацу Скоропадських у Тростянці, гетьманського будинку у Глухові.

Історичних прецедентів створення подібних музеїв можна знайти мало у світовій практиці, оскільки особливістю історії української державности була постійна боротьба за її політичне втілення, на відміну від історії европейських країн, які здобули свою державність ще у середньовічні часи. Проте саме ідеї дослідження історії українського державництва були присвячені експозиції таких відомих музеїв України минулого як музей В.В. Тарновського, Музей України Павла Потоцького, який містився у Печерському музейному містечку у Києві в 20-их роках.

Перспектива створення такого центру музеїв на Україні дасть можливість реалізації широкої культурно-просвітньої праці та покладе початок відродженню політичної свідомости й культури українського народу, дозволить широко пропаґувати її надбання народам інших країн, які на власні очі зможуть ознайомитися з усіма складними переломами її складної історії.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Міцні мости

Середина шістдесятих років нашого сторіччя в Україні дала малесеньку національну відлигу. Здавалося, рушила крига всенародного утиску. Але незабаром цупкі кліщі тоталітаризму і шельмування знову затиснули її. У всіх вищих медичних і здебільшого в середніх навчальних закладах проводилося викладання російською мовою. Либонь, на протязі трьох останніх десятиріч — українською мовою для медичних вузів не було випущено жодного підручника. Це саме стосується і середніх медичних навчальних закладів. В тім-то й річ, що кандидатські та докторські титули лікарі отримували лише в Москві.

Та ось, починаючи від 1985 року, в СССР почався період так званої перебудови. І вже через три роки піднявся могутній рух українського народу за визволення від московського комуністичного тоталітаризму і за національне відродження. Одно добре, що вже Верховна Рада України почала вчитися української мови.

Звичайно, уся західня преса за традицією називала всіх нас росіянами. Але тепер, на щастя, і там вже починають розуміти, що українці та росіяни — то дві окремі нації, які мають свою мову і культуру.

Безперечно, ввесь процес національного, культурного і духовно-релігійного відродження проходить через призму мільйонів українських сердець. А скільки є серед української діяспори сердець, виповнених співчуттям, щирістю і наданням матеріяльної допомоги, котрі радо відгукнулися на цей процес? Їх таких є чимало. Хоча б взяти науково-лікарську конференцію, яка відбулася в серпні цього року в Києві та Львові. Зі сльозами радости на очах я вітав лікарів з УЛТПА.

Варто відмітити, що ще від 1918 року наш древній Київ навіть не чув, щоб на рідній українській мові виступали лікарі з науковими доповідями. Мені довелося послухати лише декілька лекцій, прочитаних членами УЛТПА, але й вони вразили мене глибиною медичних знань, волі думок і відвертого суджен-

(Закінчення на стор. 4)

Василь Качор

ЗГАДАЙМО В. ДОМАНИЦЬКОГО, РЕДАКТОРА ПЕРШОГО ПОВНОГО ВИДАННЯ „КОБЗАРЯ"

II.

За громадську діяльність В. Доманицький, був засуджений царським урядом на заслання в Сибір (нічого не змінилося і в Совєтській Росії до наших часів — прим. А.К.), але на інтервенцію лікарів із-за його дуже поважної недуги, засуд змінено на трирічне вигнання закордон. У тому часі він деякийсь час перебував у Галичині, лікувався у санаторії в Закопаному, у Татрах, а відтак виїхав, за порадою лікарів, до південної Франції, де і помер у 1910 році, на 33-му році життя.

В. Доманицький хоч „мало жив — то багато зробив", говорили про нього його сучасники. Подібно як Т. Шевченко, що прожив усього 47 років, але з того 24 років був кріпаком, 10 років пробув на засланні, майже чотири роки був під доглядом поліції і тільки дев'ять років прожив вільною людиною. І в тому короткому часі, він зумів своїм, огнистим словом покласти тверді та вічні основи не тільки для відродження, але для вічного життя українського народу.

Вшановуючи 150-ліття ювілей „Кобзаря" Т. Шевченка, з приємністю треба згадати, що українські кооператори в діяспорі також, подібно як В. Доманицький одні з перших, відзначили дуже гарно цей ювілей, а саме: Централя Українських Кооператив Америки (ЦУКА), що її очолює інж. Дмитро Григорчук, у співпраці із Українською Світовою Кооперативною Радою під проводом О. Плешкевича, видала мистецько оформлений кольоровими світлинами з мистецької творчости поета, стінний „Український кооперативний календар" на 1990 рік, на 14-ти сторінках досить великого формату (27 x 26), присвячений саме 150-літтю першого видання „Кобзаря", накладом 45,000 примірників. Це нечуваний у діяспорі такий високий тираж.

Редактором цього видання була д-р Наталія Григорчук, а друкований у друкарні Мирона Баб'юка в Рочестері.

На обкладинці маємо кольоровий автопортрет Т. Шевченка. Олія (1840-41) і уривок з поеми „Подраженіє II Псалму" (1859):

Возвеличу
Малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло їх
Поставлю слово.

Січень прикрашений картиною „Почаївська лавра з півдня". Акварeля. 1846. І вимок з поеми „Чи ми ще зійдемося" (1847):

Смирітеся, молітесь Богу
І згадайте один другого.
Свою Україну любіть,
Любіть її... во время люте,
В остатню тяжкую минуту
За неї Господа моліть!

Лютий прикрашений „Катериною" — олія з 1842 року і віршем з поеми „Не молилася за мене", 1850:

А я так мало, небагато
Благав у Бога: тільки хату,
Одну хатиночку в гаю,
Та дві тополі коло неї,
Та безталанную мою,
Мою Оксаночку...

У березні маємо „Видобицький монастир у Києві", Офорт до альбому „Живописна Україна", 1844 року і майже повністю поданий „Заповіт" поета:

Як умру, то поховайте
Мене на могилі...

Квітень у календарі репрезентований „Розп'яттям". Сепія з 1850 року та віршом з поеми „Кавказ":

Ми віруєм Твоїй силі
І духу живому. —
Встане правда!
Встане воля!
І Тобі одному
Помоляться всі язики
Во віки і віки.

У травні показано „Селянську родину". Олія. 1843 рік. До цієї ілюстрації подано вірш з поеми „У нашім раї" (1849):

У нашім раї, на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитятком
Малим.

Червень ілюструє „Дари в Чигирині 1849 року". Туш. 1844. І подана довша цитата з поеми „Гайдамаки" (1840):

Гетьмани, гетьмани! Якби то ви встали...

У липні маємо картину „Циганка ворожка". Акварeля. 1841. І кілька рядків з поеми „Княжна". 1847: „Село і серце одпочине..."

Серпень ілюстрований „Королем лір". Гальванокаустика. 1843 і уривок з поеми „До мертвих і живих і ненароджених земляків моїх..":

„Схаменіться! Будьте люди"...

Дуже гарно виконаний „Портрет княгині Є.В. Кейкуатової". Олія. 1847 репрезентує місяць вересень та уривок за поеми: „Мені однаково". 1847:

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні,
Чи хто згадає, чи забуде
мене в снігу на чужині...

У жовтні маємо акварелю з 1848-50: „Форт Кара-Бутак" і довша цитата з поеми „І неба невмите", 1848.

(Закінчення на стор. 4)

Зустріч з науковцями України в Ню Йорку

Товариство Українських Інженерів Америки та Наукове Товариство ім. Шевченка влаштувало зустріч з Науковцями технічних наук з України, що відбулася в суботу, 6-го жовтня ц. р. в приміщені будинку НТШ в Ню Йорку. Цю зустріч відкрив голова ТУІА інж. Роман Гавриляк, який привітав визначних науковців — гостей з України, а саме: д-ра Михайла Згуровського, проректора Київського політехнічного інституту, д-ра Станислава Воронова, проректора Львівського політехнічного інституту, д-ра Володимира Коваля, завідуючого катедрою систем автоматизованого проєктування Львівського політехнічного інституту і д-ра Юрія Рудавського, завідуючого катедрою математики Львівського політехнічного інституту.

Інж. Р. Гавриляк пояснив, що шановні доповідачі поінформують нас про сьогоднішній стан технічних і економічних наук, а також інженерної професії в Україні. Він підкреслив, що від давніх літ ТУІА цікавилося проблемами інженерії та економіки в Україні. Ці вістки приходили сюди колись скупо, а то і викривлено в офіційних звітах комуністичного режиму. Тому сьогодні ми маємо нагоду почути про ці проблеми без офіційної цензури, як було давніше, але правдиво і прямо від сучасних провідних наукових діячів цих ділянок в Україні. Після привітання інж. Гавриляка слово взяв д-р Я. Падох, голова НТШ. Він привітав доповідачів як дуже сердечних, найщиріших братів, яких ми можемо по стільки довгих десятиліттях зустрінути і привітати у цьому домі від усіх 400 членів НТШ. Він висловився, що вітає шановних гостей з України не тільки як професіоналістів-інженерних науковців, але також тих, на плечах яких лежить величезна робота для відродження Української Держави.

Після слова д-ра Падоха інж. Гавриляк представив модератора того ж вечора члена Головної Управи ТУІА інж. З. Салевича. Модератор подав до відома, що влаштовану зустріч завдячуємо в першій мірі проф. Романові Воронці, який, відвідуючи кілька разів Україну, нав'язав контакти з нашим академічним і науковим світом і за його старанням на запрошення американських університетів наші науковці прибули сюди.

Як першого доповідача, модератор попросив до слова проректора Київського політехнічного інституту д-ра Михайла Згуровського, який говорив про „Перебудовні процеси у Київському політехнічному інституті та його ролю у демократичних змінах". Доповідач висловив подяку Народному Фондові допомоги Україні, Управі Товариства Українських Інженерів Америки, Науковому Товариству ім. Шевченка, пасторові Ярославу Шепелявцеві, проф. Роману та Зірці Воронкам, д-ру Осипу Морозу, інж. Любомиру Курилкові, Марійці Гельбіґ за їх активну і самовіддану роботу, спрямовану на відродження України. Розповів про історію Київського політехнічного інституту (КПІ). Він сказав, що КПІ був заснований в 1898 році. В інституті навчалися та працювали такі знамениті люди як механік Трохим Тимошенко, літакобудівник Ігор Сікорський, хемік Дмитро Менделєєв, фундатор технології електрозварювання Євген Патон, творець перших у світі супутників та космічних кораблів Сергій Корольов.

Проф. Михайло Згуровський розповів про процеси перебудови та демократизації, які відбулися в інституті за останні три роки. Так, в листопаді 1987 року демократичним шляхом був обраний ректор проф. Петро Таланчук, у вересні в стінах Інституту відбувся перший установчий з'їзд Народного Руху України за перебудову. Під головуванням ректора Петра Таланчука в інституті проводить роботу депутатський клюб народних депутатів СССР від України, який постійно працює над проблемами відродження мови та культури України. Серед першочергових завдань Київської політехніки проф. Згуровський вказав на необхідність створення на Україні Товариства Інженерів України, яке взяло б на себе вирішення таких важливих проблем, як координація діяльности науковців та інституцій всього світу в галузі розробки української технічної термінології та її стандартизації, захисту професійних інтересів українських інженерів на території України та за її кордонами. Він також запропонував заснувати на базі КПІ постійно діючі кляси для навчання української молоді з Америки української мови, літератури, мистецтва та історії батьківщини.

На завершення доповіді проф. Згуровський сказав, що головним завданням української інтеліґенції є спрямування зусиль народу на відродження країни своїми силами, а також на розширення контактів з українцями Заходу в галузі бізнесу, на більш повне використання їх досвіду.

Другу доповідь виголосив проректор Львівського політехнічного інституту д-р Станислав Воронов. Тема його доповіді була „Україна: суверенітет, економіка і техніка". Він сказав, що нині головним суспільним ідеалом народу України стає вільне відкрите демократичне суспільство. Головною подією року, безумовно, є прийняття декларації про державний суверенітет України. Але реальний суверенітет неможливий без високорозвинутих економіки, науки, техніки, освіти. Аналіза існуючого науково-технічного потенціялу кадрів України, її наукових здобутків показує високі можливості вирішувати ці проблеми. Так, Львівський політехнічний інститут є одним з найстарших учбових закладів світу. Незабаром світова громадськість буде відзначати його 150-річчя. В інституті на 50-ох спеціяльностях навчається понад 25 тисяч студентів. Навчальний процес здійснюють 98 катедр, на яких працює 1,800 викладачів, з них 1,100 професорів, докторів і кандидатів наук. В інституті вже рік працює катедра української мови, літератури та історії України. Відкриваються спеціяльності з найновіших напрямків науково-технічного проґресу — систем автоматизованого достосування, робототехнічних систем, передових хемічних технологій і т. п. Великі можливості для прискореного розвитку науково-технічного проґресу України відкриваються при співпраці науковців Інституту з вченими українцями діяспори. Це один із шляхів безпосереднього впровадження сучасних технологій у промисловість України. Природно, що відродження національної науки, техніки, вищої освіти справа всього народу України, українців цілого світу.

Інститут проводить солідну роботу щодо вивчення екологічного стану західнього реґіону України. Визначної ролі набуває концепція розвитку національної вищої освіти України. Вища школа фактично формує інтелектуальний потенціял. Головними положеннями концепції є: суверенність і незалежність самої національної вищої школи, відродження і розвиток національної науки та культури, автоматизація вищого учбового закладу, еквівалентність освіти світовим вимогам. Ці положення нині успішно впроваджуються в життя у Львівському політехнічному інституті.

Після цих двох доповідей відбулася дискусія та запити, на які гості з України дали вичерпні інформації. У відповідях взяли участь також оба інші гості з України — професори Львівського політехнічного інституту д-р Володимир Коваль та д-р Юрій Рудавський. Вони говорили на тему проблем наукової і технічної термінології в Україні та про процедуру назначування професорів і проректорів у політехнічних інститутах.

Перед закінченням цього вечора д-р М. Згуровський від імені професорів доповідачів з України подякував слухачам за присутність, а інж. Р. Гавриляк подякував шановним прелеґентам за дуже цікаві доповіді, подякував НТШ за співпрацю у влаштуванні цього вечора та інж. Салевичові за вміле сповнювання функції модератора. Пізніше, під час товариської перекуски присутні мали приємну нагоду особисто запізнатися з гостями з України, обмінятися з ними враженнями та поглядами.

Немає сумніву, що цей знаменитий вечір доповідей залишить у нас, учасників зустрічі, якнайкращий спогад, бож ми мали велику честь вітати і слухати науковців технічних наук з нашої любої Батьківщини.

Любомир Калинич

„Київська осінь" у Клівленді

Ансамбль „Київська осінь" наче золотистими проміннями роз'яснив довкілля, розвеселив наші лиця і наситив наші серця почуваннями правдивої, душевної насолоди. „Київська осінь", музикально-вокальний ансамбль з Києва, тепер є на гастролях в ЗСА. Заходами активного комітету суспільної опіки при УЗО в Клівленді — Пармі, головою якого є дуже діяльна мґр Мирослава Оришкевич, відбувся концерт ансамблю „Київська осінь" 11-го жовтня в залі ім. Митр. Андрея Шептицького у Пармі. Треба сказати, що наша громада розуміє вагу і вартість виступів артистів з України і заповнила залю. „Київська осінь" складається тільки з п'яти осіб-артистів, а саме: керівника і композитора Олександра Злотника, співачки, народної артистки України Лідії Сандулеси, співака і народного артиста Віталія Білоножка, знаного народного артиста і мистця слова Анатолія Паламаренка і музиканта-віртуоза Миколи Павлова. Нечисельна група, але зіспівана, скоординована і ефективна так під оглядом вокально-інструментальним, як і змістовним. З рамени Комітету відкрила вечір мґр Лідія Базарко. Коротким словом вона привітала гостей — артистів з України і опісля передала слово голові УЗО м-рові Василеві Ліщинецькому. При цій нагоді голова УЗО прочитав виготовлену резолюцію — прохання цілої громади, мешканців Великого Клівленду — Парми, звернену до президента ЗСА Джорджа Буша. В резолюції говориться про спробу Ґорбачова створити новий союз республік СССР. Український народ в Україні і на поселеннях категорично протестує проти такої розв'язки і уважає, що це нічого інше, як перфідна спроба нового уярмлення України. Це нове замилення очей. В резолюції проситься президента Буша про інтервенцію на високих адміністративних щаблях.

Голова УЗО вітав артистів. В імені ансамблю тепло вітав присутніх керівник і композитор Олександер Злотник. Він закінчив Київську і Одеську консерваторії. Він студіював разом з незабутнім композитором і музиком Володимиром Івасюком, якого в підступний і брутальний спосіб замордовано в лісі біля Львова. Злотник підкреслив, що в музичному аспекті хоче іти слідами Івасюка. Він компонує музику і пісні різних жанрів: симфонічні, естрадні, побутові, жартівливі, а навіть клясичні, наприклад, оперу „Сліпий" до слів Шевченка. Тепер компонує для ансамблів Канади.

На початку програми О. Злотник заспівав кілька пісень: „Світ давній", зворушливу „Рідна мамо" і сам собі акомпаньював.

Гарно випав дует співачки Лідії Сандулеси зі Злотником в пісні „Батько і мати" в супроводі двох інструментів. Л. Сандулеса має гарне меццо-сопрано, в неї добра дикція й інтерпретація окремих пісень. На жаль акустика залі була не дуже сприятливою і музика інструментів була часом заголосна. Л. Сандулеса заспівала пісні композиції Злотника: „Дивна сторона" і сантиментальну „Чуєш, мамо". Естрадний експеримент Злотника, перший раз на сцені в піснях „Джерело" і „Зоряна криниця", виконані в дуеті Сандулеси зі Злотнико, публіка прийняла з признанням і овацією. Дальші дуети слідували в пісні „Пшениця" і „Не забудь мене". Опісля Сандулеса відспівала „В'язанку українських пісень" без акомпаньяменту.

Надзвичайним був виступ мистця слова Анатолія Паламаренка. Він направду неперевершений гуморист і рецитатор. В його виконанні й інтерпретації твору Івана Нечуя-Левицького „Кайдашева сім'я" і Остапа Вишні „Ярмарок" публіка прямо плакала з радости і заходилася від сміху. В нього знаменита міміка, дзвінкий, басовий голос, фізична постава, тонка інтерпретація та модуляція голосу до нюансів. Я пригадав собі великих мистців слова, Генка Березовського та сучасну Крюкову, особливо у творі „Маруся Чурай" Ліни Костенко. На домагання публіки він ще рецитував кілька сатиричних творів „Ринок", „Дід приїхав до села", „Святий музей" й інші.

Бас-баратон Білоножко співає легко, не форсує, має приємний молодечий голос і дуже енерґійний. Електризує публіку і прямо заставляє її співати разом з ним. Легко нав'язує контакт зі слухачами і своїми динамічними рухами на сцені з'єднує собі зацікавлення. В його репертуарі були пісні: „Браття і сестри", „Історія", „Пісня про кохання" і „Кришталева чаша". Цікавою була пісня „Зоря" в дуеті з Садулесою. Голосово себе доповнювали і гармонізували. Треба підкреслити в загальному, що у всіх піснях крім веселого ритму криються і глибокі, вдумливі слова, наприклад, висміюючи комуністичну систему та „порядки", і з другої сторони підкреслюючи наше світле історичне минуле, нашу традицію, культуру і ностальгію за своїм.

При кінці цього гарного вечора дві активістки з Комітету Суспільної Опіки при УЗО мґр Лідія Базарко і Арета Захарий вручили артистам на сцені китиці квітів. Молитвою „Боже великий" на інструментах і в супроводі всіх присутніх і в ставанням з місць закінчено цей небуденний вечір.

Д-р Володимир Боднар

Успіх українського лікаря

В неділю, 13-го жовтня, лікарня Сейкред Гарт в Аллентавні Па., влаштувала симпозіюм з багатою програмою і численними запрошеними гістьми для вшанування д-ра Ігоря Володимира Рака, який зорганізував у тому шпиталі окремий відділ неврології і епілепсії.

Д-р І. Рак

Д-р І. В. Рак — тепер 38-літній майор американського летунства в резерві, лікар спеціяліст неврології, це колишній учень школи при церкві св. Юра у Ню Йорку. Випускників тієї школи приймають до всіх університетів в Америці. Д-р І. Рак закінчив медичний факультет спершу в Нюйоркському стейтовому університеті, опісля в Колюмбійському університеті в Ню Йорку. Спеціялізувався у неврології на медичному факультеті університету у Вірджінії, опісля в такому ж факультеті Пенсильванійського університету у Филядельфії, де був асистентом професора. У роках 1986—87, будучи у війську, був шефом неврологічної служби летунства. Має різні відзначення, як психіятр-невролог. Син віцепрезидента Чейсмангеттен банку Володимира, члена Управи Наукового Т-ва ім. Шевченка в Ню Йорку.

Д-р І. Рак одружений, батько двох дітей, веде дім в українському дусі. Названий вгорі шпиталь видав люксусовий каталог-програму симпозіюму з окремим докладним життєписом д-ра І. В. Рака.

І. Вітер-Ліс отримала Президентську нагороду

Кліфтон, Н. Дж. — Учителька початкової школи в шкільній окрузі Парамус, Ірина Вітер-Ліс дістала президентську нагороду за навчання в початковій школі точних наук. Вона була одною із трьох учителів, яких запропоновано президентові Джорджові Бушеві та її обрано найкращою.

І. Вітер-Ліс

Унаслідок того відзначення І. Вітер-Ліс була запрошена на тиждень до столиці на цілий ряд церемоній, в тому найважніша — це зустріч з Президентом в ГородіРож.

Ці спеціяльні нагороди Президента для вчителів були впроваджені ще перед восьми роками, а від 1990 року включно до нагороджених також найкращих учителів початкових шкіл. З того приводу І. Вітер-Ліс є першою учителькою початкових шкіл з Ню Джерзі, яку відзначено цією високою нагородою. Вона навчає вже сім років у Клифтоні, є українкою, а її родина поселилася первісно в Джерзі Ситі. Там закінчила вона середню школу, як також коледж. З часом стала вона знавцем в науці у початкових школах та переводить курси на цю тему.

І. Вітер-Ліс одружена та має трьох синів. Її чоловік Ричард працює також у шкільництві.

Міцні...

(Закінчення зі стор. 2)

сії на національну винятковість неприпустимі і образливі, в тому числі й для народу, від імені якого вони висловлюються. В дусі ленінської традиції слід боротися насамперед із „своїм" націоналізмом та шовінізмом, і робити це повинні насамперед представники відповідної національности".

Це й є основні погляди російських імперіялістів на функції центрального уряду і становище в СССР поневолених націй. Вслід за тими „ідейними" позиціями прийшли закони „Про розмежування повноважень між Союзом РСР і суб'єктами федерації", „Про правовий режим надзвичайного стану", „Про обов'язки і права внутрішніх військ міністерства внутрішніх справ СРСР при охороні громадського порядку", та інші.

Під сучасну пору відбуваються конкретні наради в справі нового союзного договору. (Балтійські нації в них участи не беруть). Про хід тих нарад недавно звітував перед Верховною Радою СССР Р.Н. Нішанов, голова Ради Національностей Верховної Ради СССР

Нішанов представив думки учасників нарад. Він згадував про бажання балтійських народів вийти з СССР, про пропозиції створення конфедерації, про уневажнення конституції СССР і заміну її союзним договором, про ліквідацію загальносоюзного громадянства, про підлеглість суду і прокуратури республікам, про національні армії, і.т.д. Але Нішанов не залишив ніякого сумніву, по чийй стороні він стоїть.

Та найцікавішою річчю у доповіді Нішанова є така заввага: „Верховна Рада СРСР (в якій росіяни мають значну більшість — М.М.) не складає і не затверджує Союзний Договір. Це справа республік". Цікаво, як це в практиці буде виглядати.

За доповіддю Нішанова слідувала постанова ВР СССР з 1-го жовтня ц.р.:

2.. Відзначити, що в результаті консультацій виявилась єдність поглядів представників більшості республік на нове обличчя Союзу, перехід до загальносоюзного ринку, ґарантування безпеки країни, що створює необхідну основу для подальшої розробки концепції нового Союзного договору.(...)

4. Прийняти пропозицію Президента СРСР про утворення Підготовчого комітету по розробці концепції і початкового проєкту нового Союзного договору у складі повноважних представників союзних республі, Президента СРСР, Голови Верховної Ради СРСР і Голови Ради Міністрів СРСР. Вважати за доцільне участь у роботі Підготовчого комітету представників автономних областей і автономних округів (мабуть в надії, що вони дадуть Ґорбачову більшість — М.М.)".

Арґументи Нішанова та інших російських імперіялістів в напрямі втримання імперії останніми часами значно змінились. Вони вже перестали говорити про конечність спільної вітчизни для всіх націй, базованої на ідеї комуністичного інтер націоналізму. Основний арґумент тепер, це начебто жахливі економічні консеквенції для нації, що виступила б з СССР. Виступаючи з СССР, нація та порвала б економічні зв'язки з материком і втратила б зв'язані з тим користі, як теж і користі що приносить великий ринок.

Арґумент цей є пустопорожній. Чому вихід України з СССР мав би бути рівнозначним із порванням економічних зв'язків з її сусідами? Це ж чистий пропаґандивний нонсенс. Незалежна Україна робила б приблизно те саме, що робить Польща, Чехо-Словаччина чи Мадярщина. Якщо б уряд України прийшов до переконання, що економічна спільнота з Росією та іншими була б корисною для України — а це є цілком правдоподібне — тоді Україна стала б членом такої спільноти. І тому дійсно нова і корисна ідея, це не згори накинена російськими імперіялістами дещо змодифікована федерація, а тотальна ліквідація СССР. Тільки цього роду розв'язка на довгу мету принесе тривалий мир і співдружність націй у цій величезній частині світу. Ґорбачов уже дістав нагороду Нобеля. Коли б він пішов на пенсію, тоді напевно став би мільйонером із продажу своїх споминів. Або нехай стане кандидатом на президента Росії. Коли б він це зробив, тоді в історії України знайшов би тепле місце.

В ПОНЕДІЛОК, 22-ГО ЖОВТНЯ, продовжувались бюджетові дебати між представниками Білого Дому та лідерами Конґресу, які займають протилежне становище у питанні зменшення бюджетового дефіциту. Точки зору обох сторін міняються з великою швидкістю та наближаються до компромісу. Головною точкою незгоди залишається питання збільшення податків з прибутків найбагатшої верстви населення. Демократи настоюють на підвищенні податків з прибутків сімей, річний дохід яких перевищує 200,000 доля. та на додатковому оподаткуванні мільйонерів на 10 відсотків. Республіканці, в свою чергу, запропонували плян, який передбачає обмеження відтягнення від податків.

Довкола...

(Закінчення зі стор. 2)

ня про ті чи інші факти. Вражає також і мова лекторів, яка була і є душею народу, хоч не раз з невластивим акцентом, але позбавлена газетного і канцелярського стандарту. Крім того, заслуговує на увагу формування концептуального підходу до змісту і суті кожної лекції. Ми лише звикли до волюнтаристського, накинутого зверху, та догматичного висловлювання думок, повних дитирамб і цитатів во славу „радянської медицини", во славу гнобителів народу.

Дорога медична діяспора, своїми лекціями ви внесли чималу лепту в наше українсько-національне відродження. Ви показали, що на українській мові можна провадити наукову роботу і захищати наукові лікарські степені. Ви побудували міцний місток поміж Україною і українською медичною діяспорою. Прецінь у ЗСА, Канаді та інших країнах світу українські лікарі зарекомендували себе найкраще з усіх точок зору. Отож, нам є в кого повчитися.

Пошли вам, Боже, міцного здоров'я, допоможи здійснити ваші благородні наміри, дай сили та витривалости в повсякденній праці!

Лікар з України

Стрий, 24-го вересня 1990 року.

Згадаймо...

(Закінчення зі стор. 2)

Портрет П.О. Куліша. Олія. 1843-47 — це ілюстрація до листопада з віршем з поеми „Не нарікаю", 1860.

І на закінчення, у грудні, показано картину: „Богданова церква в Суботові". Акварeля. 1845-1846, і довший уривок з поеми „Суботів", 1845:

Стоїть в селі Суботові
На горі високій
Домовина України...

Побіч календарних місяців, з боку, подано двомовно вимки з життєпису Т. Шевченка. Всі поетичні вимки подано також у англійському перекладі.

На останніх сторінках подано ще і адресар усіх українських кредитових кооператив у ЗСА, в Канаді та в Австралії.

Коротко кажучи: українські кооператори гарно і гідно відначили 150-літній ювілей нашої національної „Біблії" — „Кобзаря" і за це їм належиться від української громади не тільки признання, але підтримка їхньої праці в діяспорі.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Успіхи доросту УСВТ „Чорноморська Січ"

В цей час, коли І-ша футбольна дружина „Ч. Січі", через виступи суперників за чаші ЗСА, відпочивала, продовжувала свої виступи дружина наймолодших.

В суботу, 13 жовтня, дружина доросту відбула черговi змагання на виїзді в містечку Медісон, де здобула перемогу з місцевим клюбом вислідом 4:0. Переможні ґолі для „Ч. Січі" стрілили Марко Ключник, Андрій Олесницький, Андрій Винарчук і Марко Бренич. Крім них у складі дружин доросту „Ч. Січі" виступають: Олег Волянський, Марко Гординський, Таня Винарчук, Дануся Луків, Бернард Войтас, Христина Кущіль, Данилко Козюпа, Мирослав Биц, Таля Гординська, Стефан Пузик, Тома Пиз, Олег Кудрик і Павло Андрушків. Провідником дружини є Микола Гординський. Тренерами-помічниками під проводом Михайла Паливоди — Богдан Ключник і д-р Олесь Кудрик.

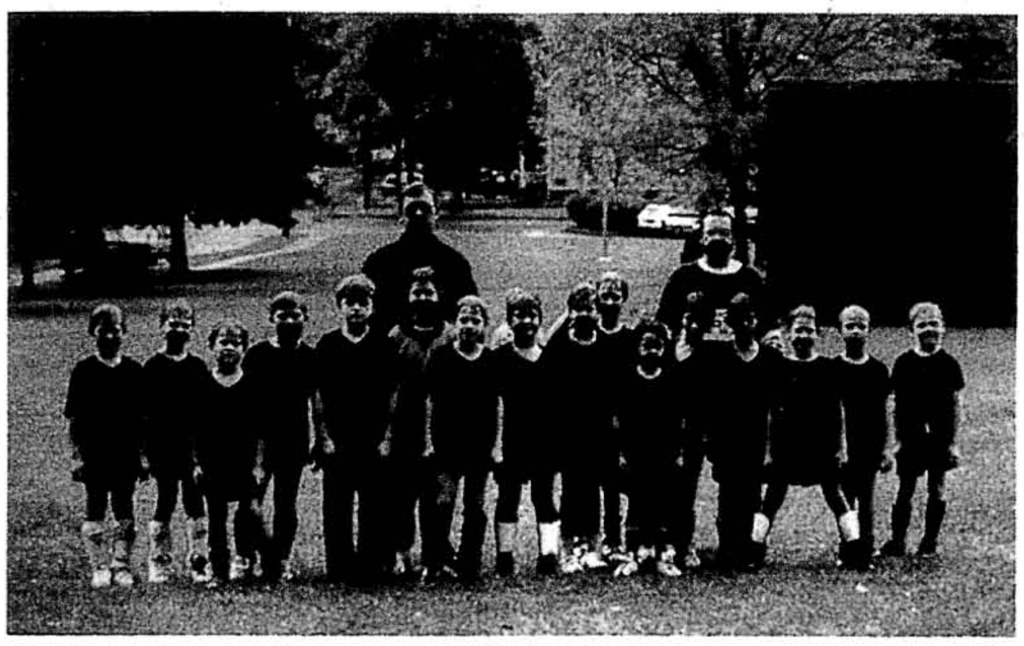
Змагання УСК не відбулися

В неділю, 21 жовтня, І-ша дружина УСК мала відбути змагання за чашу ЗСА у віковій категорії понад 30 років. Згідно з призначенням дружина УСК, як і дружина суперників, прибули на площу у вказаному часі, одначе, як виявилося, чашовий Комітет помилково призначив дві гри на цій площі.

Першими почали змагатися інші дві дружини. Провідники УСК і їх суперників та суддя на початку погодилися вичекати і відбути змагання після закінчення перших. Пізніше, одначе, суперники змінили думку, вимагали від судді підпису виграної воковером, мовляв, вони були готові грати, господарі не мали площі... і остаточно поїхали додому. Справу передано до розгляду чашовому Комітетові.

Провідник і тренер УСК при цій нагоді повідомляє зацікавлених футболістів, що тренінґи дружин нашого клюбу відбуваються кожної середи вечорами на площі „Істерн Дистрикт Гай Скул" в Брукліні, починаючи від год. 7-ої. Проточні інформації можна дізнатися в С. Коваленка, число телефону (718) 389—16 21. Запрошуємо усіх українських футболістів включатися до дружин УСК.

С. К.

Футбольна дружина доросту „Ч. Січі" зі своїми вихователями — тренером Б. Ключником (зліва) і М. Гординським — провідником і тренером.

Тенісистка „Ч. Січі" здобула нові перемоги

Чолова тенісистка „Ч. Січі" Роксана Матківська продовжує свої нові виступи на тенісовій арені середніх шкіл Ню Джерзі. У вівторок, 16 жовтня ц. р., Роксана перемогла в півфіналі за першенство Північної Секції Ню Джерзі в ІІ-ій групі Маґі Латавец вислідом — 6:1, 6:2. В четвер, 18 жовтня, у фіналі тієї групи Роксана елімінувала свою чергову конкурентку Дженні Світцлер вислідом 6:0, 6:4. Тепер розпічнуться міжгрупові поєдинки за чемпіонат середніх шкіл Ню Джерзі.

(от)

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Зв'язки з українськими спортовими організаціями за кордоном

Напередодні поїздки голови УСЦАК М. Стебельського в Україну в справі дальших контактів з Українською Спортивною Асоціяцією та в справі поїздки в червні 1991 року збірних УСЦАК в Україну, в Києві 15 жовтня ц. р. мала відбутися дуже важлива зустріч, що її цим разом скликали вже такі відомі футбольні осередки як президія ФК „Дніпро" Дніпропетровське, Рада ФК „Динамо" Київ і правління ФК „Прикарпаття" Івано-Франківськ. За підписами цих осередків в Київській „Спортивній газеті" в числі з 11 жовтня ц. р. появилося повідомлення під заголовком „На часі зустрітися, колеги" такого змісту: „Обмінявшись думками щодо ситуації, що склалася у футболі України, а також своїми уявленнями про ймовірний розвиток подій, які найближчим часом обов'язково впливатимуть на умови ведення нашої справи, ми дійшли до висновку про необхідність звернутися до колег з футбольних госпрозрахункових клюбів і команд майстрів. На наш погляд, стає невідкладним створенням Асоціяції футбольних клюбів України, яка діятиме на засадах акціонерного товариства і, маючи статус юридичної особи, візьме на себе такі функції:

1. Захист правових гарантій діяльності клюбів, гравців і тренерів;
2. Накопичення фондів розвитку для вкладення коштів у спільну комерційну діяльність та надання допомоги поки що фінансово слабким клюбам;
3. Пошук спонзорів і ділових партнерів для проведення чемпіонату України в трьох ліґах;
4. Представництво інтересів професіонального футболу України в органах влади і відомствах, міжнародних, всесоюзних та республіканських спортивних і громадсько-політичних організаціях;
5. Узагальнення досвіду ефективного господарювання у футболі в умовах ринкових відносин та вироблення відповідних рекомендацій;
6. Налагодження зв'язків з українськими спортивними організаціями за кордоном. Пропонуємо провести нараду в Києві у понеділок, 15 жовтня. Збір о 13.00 на стадіоні „Динамо"... Чекаємо на вас, шановні колеги. Зволікати більше неможливо".

Як вже повідомлялося раніше, голова УСЦАК М. Стебельський мав прибути до Львова в п'ятницю, 19 жовтня ц. р. На його маршруті є ще такі міста як Київ, Ужгород, Івано-Франківськ і інші, де мають відбутися важливі для українського спорту зустрічі. Про висліди цих зустрічей поінформуємо читачів в наступних випусках „Спортових вістей".

В. Борзов зближується до Олімпійської Комісії Руху

Згідно з найновішою вісткою з України, що надійшла з кіл Олімпійської Комісії Руху, Валерій Борзов, уроджeнець Самбора, колишній чемпіон Олімпіяди з легкої атлетики, нині міністер в уряді Української РСР, досить прихильно поставився до петиції, що її видала Олімпійська Комісія Руху. В розмові з головою ОКР В. Шутієм, Борзов наголосив, що тепер необхідно створити в Україні сильні Федерації в усіх ділянках спорту, після чого можна буде відновити Національний Олімпійський Комітет України, який, згідно із твердженням Олімпійської Комісії Руху, існував і був визнаний Міжнародним Олімпійським Комітетом в 1918 році.

Наскільки серйозною і щирою виявиться співпраця Борзова з ОКР в цій дуже важливій справі — відірвання українського спорту від сталінсько-брежнєвсько-ґорбачовського припону — покаже недалеке майбутнє.

Владислав Третяк — „малорос"?

Недавно в Чикаґо перебував славний воротар гокейових дружин і збірної СССР Владислав Третяк, де брав участь в тренінґах воротарів місцевого клюбу „Блек Гокс". Як відомо предки Третяка походять з України і про це завжди згадує Владислав. На жаль, як виявилося в розмові в одній спортовій родині, де був запрошений Третяк в гостину разом з його дружиною, цей славний гокеїст твердо представляє інтереси неподільности спорту в цій останній імперії світу. Старшобратні політруки протягом років зуміли „перемити мозок" цього нащадка козацького роду, виплекавши в нього світогляд вірного „малороса".

Доля Третяка і мільйонів подібних нащадків українського роду на теренах імперії — це реальна і життєва трагедія сучасної України, то другий фронт, на якому приходиться боротися патріотам нашої Батьківщини.

(от)